

Remissvar

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

2022-07-12

FI dnr 22-14485
(Anges alltid vid svar)

Fondfaktablad och tidsfrist vid delning av en fond

Ert dnr: Fi2022/01582

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) tillstyrker promemorians förslag om fondfaktablad. FI anser dock att lagstiftaren bör ta ställning till om det ska finnas en skyldighet att ge in faktablad till FI även när de upprättas enligt förordning (EU) nr 1286/2014 (Priip-förordningen).¹ Vidare anser FI att det bör förtydligas vad som ska gälla i fråga om faktablad för specialfonder som marknadsförs till professionella investerare när fonderna marknadsförs till även icke-professionella investerare. FI efterfrågar även ett förtydligande av hur de nya och ändrade reglerna förhåller sig till värdepappersinstitut som förmedlar fondandelar.

FI tillstyrker vidare förslaget om tidsfrist vid delning av en fond. FI anser dock att det bör ges vägledning om i vilka fall som FI ska kunna besluta om en kortare tidsfrist.

FI lämnar även vissa andra synpunkter.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 av den 26 november 2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter).

Fondfaktablad

FI tillstyrker förslagen i fråga om fondfaktablad men lämnar följande synpunkter på dem.

I lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF) anges i dag en skyldighet att ge in faktablad för värdepappersfonder till FI så snart de har färdigställts (4 kap. 21 §). Samma skyldighet gäller enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (LAIF) i fråga om faktablad för specialfonder (12 kap. 11 §). I promemorian föreslås inga ändringar av dessa bestämmelser.

Någon motsvarande skyldighet att ge in faktablad finns inte i Priip-förordningen. Enligt artikel 5.2 i förordningen får medlemsstaterna dock kräva att Priip-produktutvecklaren eller den person som säljer en Priip-produkt lämnar förhandsinformation om faktabladet till den behöriga myndigheten för Priip-produkter som marknadsförs i den medlemsstaten. Den svenska lagstiftaren har valt att inte införa ett krav om detta i svensk rätt.²

När fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder, och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder, framöver ska vara skyldiga – eller ha en möjlighet – att upprätta och tillhandahålla faktablad enligt Priip-förordningen, uppstår frågan om även dessa faktablad ska ges in till FI. Frågan behandlas inte i promemorian. FI anser att det bör finnas en sådan skyldighet, eftersom faktablad är ett viktigt verktyg i FI:s tillsyn bland annat för att värna ett gott konsumentskydd (till exempel genom att motverka risken för grönmalning³).

I föreslagna 12 kap. 8 § LAIF anges att om en specialfond inte marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige, ska faktabladet antingen uppfylla kraven i 10 kap. 2 § eller vara ett sådant faktablad som avses i 10 kap. 2 a § samma lag. En AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond får emellertid marknadsföra fonden till icke-professionella investerare i Sverige (4 kap. 1 § och 5 kap. 2 § fjärde stycket LAIF). Av den föreslagna lydelsen av 12 kap. 8 § LAIF framgår inte vilket faktablad professionella investerare ska få eller att AIF-förvaltaren ska ha möjlighet

² Prop. 2016/17:78 s. 23.

³ Enligt Priip-förordningens artikel 8.3 c ii ska faktabladet i tillämpliga fall innehålla uppgifter om särskilda miljömässiga eller sociala mål som Priip-produkten eftersträvar och hur avkastningen fastställs.

att välja faktablad, när fonden marknadsförs till även icke-professionella investerare i Sverige. FI utgår ifrån att avsikten med den föreslagna ändringen – i likhet med den reglering som föreslås för fondbolag i LVF – är att en AIF-förvaltare ska kunna välja vilket faktablad som ska tillhandahållas professionella investerare, oavsett om fonden marknadsförs till icke-professionella investerare eller inte (jfr s. 17 i promemorian). FI anser att detta bör förtydligas i lagen.

I promemorian anges att när fonden marknadsförs till professionella investerare kan fondbolaget välja att antingen använda ett faktablad som upprättats enligt bestämmelserna i LVF eller ett faktablad som upprättats enligt Priip-förordningen, och att detta gäller även för bland annat en tredje part, till exempel ett värdepappersinstitut, som marknadsför en värdepappersfond (s. 27). Att ett värdepappersinstitut kan välja vilket faktablad som ska användas återspeglas emellertid inte i lagen (9 kap. 18 § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden [LV]).

Dessutom ställer sig FI frågande till hur de materiella kraven i den bestämmelsen ska tillämpas när faktabladet för fonden är ett Priip-faktablad. FI efterfrågar därför ett förtydligande av hur 9 kap. 18 § LV förhåller sig till förslaget till 4 kap. 16 b § LVF respektive 10 kap. 2 a § och 12 kap. 8 § LAIF.

Tidsfrist vid delning av en fond

FI tillstyrker även förslagen i fråga om tidsfrist vid delning av en fond. FI har dock följande synpunkter på förslagen.

I promemorian föreslås att 8 kap. 25 § LVF ändras så att FI ska få en möjlighet att besluta om att en delning av en värdepappersfond får genomföras tidigare än den annars gällande tidsfristen om tidigast tre månader från dagen för FI:s beslut. Motsvarande ändring föreslås för specialfonder (12 kap. 17 § LAIF).

FI tolkar förslaget som att möjligheten att besluta om en kortare tidsfrist *både* ska tillämpas restriktivt *och* komma i fråga bara när detta kan anses vara i andelsägarnas intresse. FI instämmer i att det kan finnas fall när det kan anses vara i andelsägarnas intresse att möjliggöra en kortare tidsfrist, om delningen av fonden skulle öka deras handlingsutrymme och de skulle gynnas av ett skyndsamt förlopp (jfr s. 28 i promemorian). FI delar också bedömningen att möjligheten att besluta om en kortare tidsfrist bör tillämpas

restriktivt, men anser att det bör förtydligas hur det kravet ska uppfattas. Det bör alltså ges vägledning om i vilka fall som FI ska kunna besluta om en kortare tidsfrist.

Ett fondbolag som har fått tillstånd till en delning av en värdepappersfond ska enligt gällande rätt genast underrätta andelsägarna om den planerade åtgärden och FI:s beslut (8 kap. 25 § andra stycket LVF).⁴ Av promemorian framgår att kravet på underrättelse gör att andelsägarna har möjlighet att vidta åtgärder, till exempel genom att sälja sina fondandelar, innan delningen genomförs samt att detta krav i kombination med en tidsfrist innan delningen tidigast får genomföras innebär ett investerarskydd. En alltför snabbt genomförd delning kan enligt promemorian riskera att andelsägare eller andra intressenter inte ges tillräcklig tid att sätta sig in i vad delningen innebär och om de bör vidta några åtgärder med anledning av den (s. 21).

FI konstaterar att det kan uppstå situationer där en fondförvaltare (det vill säga ett fondbolag, ett förvaltningsbolag eller en AIF-förvaltare) önskar dela en fond, men där denne också kan behöva senarelägga inlösen i fonden (så kallad stängning) till exempel på grund av svårigheter att värdera tillgångar i fonden (4 kap. 13 a § LVF). Om fonden i ett sådant fall behöver hållas stängd tills delningen genomförs, innebär det att andelsägarna inte kommer ha någon möjlighet att vidta åtgärder så som att lösa in sina andelar innan delningen genomförs. FI anser att den omständigheten inte bör utgöra hinder mot att besluta om en förkortad tidsfrist. Det är nämligen tänkbart att en önskan om delning av en fond kan syfta till att lösa en situation där fonden måste hållas stängd. Om det krävs att andelsägarna ska kunna lösa in sina andelar innan delningen genomförs skulle syftet med den snabba delningen i ett sådant fall förtas. Detta bör klargöras i den fortsatta beredningen.

FI noterar även att det i promemorian inte föreslås att kravet, att en förkortad tidsfrist kan anses vara i andelsägarnas intresse, ska komma till uttryck i lag. I vissa andra situationer när det krävs att en viss åtgärd eller liknande är förenlig med andelsägarnas intresse, anges detta uttryckligen i lagen. Det gäller till exempel kravet att en delning av en fond ska kunna anses vara förenlig med andelsägarnas eller investerarnas intressen (8 kap.

⁴ Samma krav gäller för AIF-förvaltare som har fått tillstånd att dela en specialfond (12 kap. 17 § andra stycket LAIF).

25 § första stycket LVF och 12 kap. 17 § första stycket LAIF).⁵ FI anser därför att det bör övervägas att ange detta krav i lag även när det gäller förkortad tidsfrist vid delning av en fond.

FINANSINSPEKTIONEN

Susanna Grufman
Tf generaldirektör

Simon Camitz Sarasalo
Jurist

I detta ärende har den tillfälliga generaldirektören Susanna Grufman beslutat. Juristen Simon Camitz Sarasalo har varit föredragande.

Kopia till fi.fma.v@regeringskansliet.se

⁵ Andra exempel finns i 4 kap. 13 a § och 8 kap. 12 § LVF.